

Klimat- och näringslivsdepartementet

Svenska kraftnät
c/o Jessica Karlberg Lagrelius
Box 1200
172 24 Sundbyberg

Överklagande av Länsstyrelsen i Norrbottens läns beslut att bilda naturreservatet Buldanberget-Bielloáhpe, Jokkmokks kommun

Regeringens beslut

Regeringen ändrar det överklagade beslutet på så sätt att punkt fyra under rubriken ”Undantag från reservatsföreskrifterna” i länsstyrelsens beslut får följande lydelse och innebär att föreskrifterna inte ska hindra:

4. följande åtgärder inom ramen för befintlig koncession samt gällande ledningsrätt, servitut eller nyttjanderätt:

- drift, underhåll, reparation och ombyggnation av kraftledning,
- nödvändiga avverkningar i kraftledningsgata inklusive sidoområde, eller
- framförande av motordrivet fordon som krävs för arbetet.

Innan ovanstående åtgärder vidtas ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan om samråd.

Länsstyrelsen ska kungöra regeringens beslut i enlighet med 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Ärendet

Länsstyrelsen i Norrbottens län beslutade den 18 december 2023 i ärende med dnr 511-2438-2023 att bilda naturreservatet Buldanberget-Bielloáhpe i Jokkmokks kommun. Beslutet finns i *bilagan*.

Affärsverket Svenska kraftnät (Svenska kraftnät) har överklagat beslutet och yrkar att beslutet ändras på så sätt att undantag från föreskrifterna medges för drift, underhåll, reparation och ombyggnation av kraftledning, nödvändiga avverkningar i kraftledningsgata inklusive sidoområde samt framförande av motordrivna fordon som krävs för arbetet, inom ramen för befintlig koncession samt gällande ledningsrätt, servitut eller nyttjanderätt efter det att samråd skett med länsstyrelsen.

Svenska kraftnät anför i huvudsak följande. Inom naturreservatet har Svenska kraftnät en 400 kV-luftledning med tillhörande koncession och ledningsrätt. Ledningen är viktig för landets elförsörjning och det är angeläget att den även i framtiden kan förvaltas, repareras, underhållas och byggas om enligt de krav och riktlinjer som gäller för elnätets verksamhet. För att möjliggöra åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa ledningens framtida driftsäkerhet och funktionsduglighet är det viktigt att undantaget ändras i enlighet med yrkandet. Den aktuella ledningen kommer behöva byggas om inom en period på 10–15 år för att möta det stora effektuttag som kommer att krävas för de stora industriella satsningar som görs i Norrland. Det av länsstyrelsen beslutade undantaget omfattar inte ombyggnation och är mot bakgrund av det sagda för snävt utformat. Länsstyrelsens beslut begränsar också Svenska kraftnäts möjligheter att fälla för ledningen hinderliga och för dess säkerhet farliga träd och buskar, eftersom Svenska kraftnät bara tillåts använda motordrivna fordon i skogsgatan. Vidare är det för ledningens tillsyn, underhåll, reparation och ombyggnation nödvändigt att Svenska kraftnät tillåts ta väg till anläggningen. Intresset av att naturmiljön inte ska komma att ändras väsentligen genom dessa åtgärder skyddas genom kravet på samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Länsstyrelsen har yttrat sig i ärendet. Efter att ha tagit del av Svenska kraftnäts utvecklade grunder för överklagandet och ha fört dialog med myndigheten tillstyrker länsstyrelsen överklagandet. Länsstyrelsen uppger att myndigheten inte har för avsikt att inskränka Svenska kraftnäts rättigheter i området. Den nu yrkade ändringen har formulerats gemensamt av länsstyrelsen och Svenska kraftnät i syfte att förenkla och förtydliga framtida tillstånds- och dispensprocesser.

Skälen för regeringens beslut

Ett område får med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat. I beslut om att bilda naturreservat ska, enligt 7 kap. 5 § miljöbalken, skälen för beslutet och de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet anges. Av 7 kap. 25 § miljöbalken följer att föreskrifterna inte ska vara mer ingripande än vad som krävs för att tillgodose syftet med reservatet. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelser i miljöbalken får inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Samtidigt måste föreskrifter utformas så att skyddet blir effektivt.

Regeringen konstaterar att länsstyrelsen i ett kompletterande yttrande tillstyrkt Svenska kraftnäts överklagande. Regeringen delar länsstyrelsens bedömning att den yrkade ändringen är lämplig för att möjliggöra för Svenska kraftnät att vidta vissa åtgärder inom ramen för befintliga rättigheter i området. Svenska kraftnäts överklagande bör därför bifallas och punkt fyra under rubriken ”Undantag från reservatsföreskrifterna” i länsstyrelsens beslut bör ändras i enlighet med det.

På regeringens vägnar

Romina Pourmokhtari

Eleonora Rönström

Kopia till

Länsstyrelsen i Norrbottens län
Naturvårdsverket